

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในภาวะที่ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงรวมถึงค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดภาวะวิกฤตทางสังคมตามมา ปัจจุบันประชาชนทั้งในเมืองและชนบทประสบปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย และประกอบด้วยมาตรการธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีกฎเกณฑ์ควบคุม โดยพิจารณาผ่านเครดิตบูโร ทำให้เกิดขั้นตอนที่ซับซ้อนในการขอใช้บริการเงินกู้ในระบบ (ผู้จัดการรายสัปดาห์, 2548) จากราคาน้ำมันราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่รายรับยังคงเท่าเดิมย่อมส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนซึ่งความต้องการใช้เงินยังคงเพิ่มขึ้น ทำให้ส่งผลถึงปัญหาสูรากรหน้าคือประชาชนต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควรต้องการส่งลูกให้ได้รับการศึกษาที่ดี ความต้องการยกระดับอาชีพของเกษตรกร และความต้องการมีชีวิตดีขึ้น ต้องการลงทุนเพื่อประกอบการเกษตรกรรมขนาดเล็ก ความต้องการดังกล่าวทำให้เกิดหนี้สินขึ้น ซึ่งจะดูมองจากสังคมและรัฐบาลว่าเป็นการฟุ่มเฟือย หรือการใช้เงินไม่เป็นของประชาชน แต่หากรายได้ประจำที่ได้จากการทำมาหากินเลี้ยงชีพ ไม่พอที่จะอำนวยความสะดวกและเป็นทุนในการทำมาหากินได้ทำให้การปรับตัวของสังคมไทยเพื่อ ให้สามารถประคองตัวให้อยู่รอดไม่ว่าจะกู้เป็นเงินสด กู้เป็นปุ๋ย หรือกู้เป็นค่าแรงและเป็นค่ารถแทรกเตอร์ ซึ่งประชาชนต้องเป็นหนี้เพิ่มขึ้นแต่ในขณะเดียวกันแหล่งเงินกู้ที่สำคัญที่สามารถเข้าถึงได้คือ กลุ่มธนาคารทั่วไป ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์(ธกส.) รองลง มาคือสหกรณ์ในอำเภอ กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือตั้งกองทุนหมู่บ้านนั้น ไม่เพียงพอต่อการความต้องการที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา เมื่อรายรับที่ได้จากพืชผลทางเกษตรไม่เพียงพอต่อรายจ่าย และไม่เพียงพอต่อการนำ มาชำระคืนหนี้สินจึงทำให้ต้องพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบมาตอบสนองความต้องการ (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2548)

จากการสำรวจ ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของจังหวัดเชียงใหม่ปี 2547 ต่อครัวเรือนอยู่ที่ 11,121 บาท รายได้ของประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2547 โดยเฉลี่ยต่อเดือนจากค่าแรงและเงินเดือน จำนวน 4,840 บาท และในส่วนของ กำไรสุทธิจากการทำการเกษตรจำนวน 1,161 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่พอต่อรายจ่าย และจากการเปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมเงิน ในระบบโดยรวมในปี 2545 จำนวน 41,148 พันล้านบาท ในปี 2546 จำนวน 43,909 พันล้านบาท ในปี 2547 จำนวน 47,514 พันล้านบาท จะสามารถเห็นได้ว่าการให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงินมีอัตราที่สูงขึ้น ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มี 848,182 ครัวเรือน ซึ่งประชากรในจังหวัดเชียงใหม่มีรายได้น้อยแต่ค่าใช้จ่ายสูง ส่วนนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งในการเพิ่มหนี้ของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547)

องค์ประกอบในการกู้ยืมเงินในระบบ ประกอบด้วย หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย เงื่อนไขในการชำระคืน เอกสารทางการเงินที่หมุนเวียนในธนาคาร เอกสารทางบัญชี รายรับรายจ่าย และการพิจารณาต้องผ่านเครดิตบูโร ซึ่งเงื่อนไขต่างๆเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในระบบได้มาก ซึ่งหลักเกณฑ์ในการปล่อยเงินกู้ในระบบมีการเข้มงวดมากขึ้น ตั้งแต่การคุมวงเงิน การอนุมัติสินเชื่อต้องตรวจสอบผ่านเครดิตบูโร เท่ากับเป็นการกำจัดสิทธิของผู้ที่เดือดร้อนมากขึ้น ทำให้ขอบเขตในการให้บริการผู้กู้มีน้อยลง ดังนั้นการพึ่งเงินกู้ในระบบจึงมีเพิ่มมากขึ้น (ผู้จัดการรายสัปดาห์, 2548) การกู้เงินนอกระบบเป็นการดำเนินธุรกิจจากแหล่งเงินกู้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และไม่มีการควบคุมจากรัฐบาล ดังนั้นจึงไม่สามารถควบคุมอัตราดอกเบี้ยได้ จึงทำให้การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นสิทธิขาดของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ อัตราดอกเบี้ยในการปล่อยเงินกู้ย่อมสูงขึ้นตามความต้องการของผู้ปล่อยเงินกู้อย่างไม่สามารถควบคุมได้ (วารกรณ์ สามโกเศศ, 2547) การกู้เงินนอกระบบจึงเป็นสิ่งที่ภาครัฐมองว่าเป็นการทุจริตเอาเปรียบด้วยดอกเบี้ยที่สูงมากและต้องกำจัดให้หมดสิ้น เพราะเป็นอันตรายต่อประชาชนในชาติ แต่ในการดำรงชีวิตที่มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าเป็นธรรมชาติในระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องมีการกู้เงินนอกระบบ การกู้เงินนอกระบบนั้นถือว่าเป็นการให้กู้ได้อย่างรวดเร็วและไม่เป็นทางการ หลักฐานเอกสารต่างๆ ไม่จำเป็นเท่ากับคำมั่นสัญญาที่ได้ตกลงไว้ระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้

อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรจำนวน 78,376 คน รายได้เฉลี่ยในอำเภอสันป่าตอง 3,865 บาทต่อคนต่อเดือน (การบริหารจัดการจังหวัดเชียงใหม่, 2548) มีรายได้หลักจากการทำเกษตร หอมหัวใหญ่ ข้าวเหนียว ลำไย มีรายจ่ายเฉลี่ยส่วนมากอยู่ที่จำนวน 4,000 – 5,999 บาทต่อครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547) และมีสถานบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์จำนวน 5 แห่ง และสหกรณ์สันป่าตองที่ให้บริการจำนวน 1 แห่ง ซึ่งมีจำนวนเงินการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ณ ธันวาคม 2548 จำนวนเงิน 1,732,000 บาท และ ณ ธันวาคม 2549 จำนวนเงิน 1,749,000 บาท ซึ่งมีอัตราส่วนในการเจริญเติบโตเพียงร้อยละ 0.98 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549) ขณะเดียวกันอัตราการเติบโตของธุรกิจที่มีการให้บริการใกล้เคียงกับการใช้เงินกู้ในระบบของอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีผลการเติบโตโดยการเปรียบเทียบยอดปล่อยสินเชื่อระหว่างปี 2548 มีจำนวนเงิน 25,500,000 บาท กับปี 2549 มีจำนวนเงิน 26,200,000 บาท มีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 2.67 ของยอดเงินสินเชื่อทั้งหมด ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตที่น้อย(สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อ) ดังนั้น ผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกใช้นเงินกู้ในระบบของผู้กู้ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแนวทางการวางแผนกลยุทธ์ในการขยายสินเชื่อสำหรับการให้บริการ กับธุรกิจการปล่อย

เงินกู้ในระบบรวมถึงธุรกิจที่ใกล้เคียงกับเงินกู้ในระบบในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ และผู้ที่สนใจทั่วไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา พฤติกรรมการเลือกใช้เงินกู้ในระบบของผู้กู้ ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึง พฤติกรรมการเลือกใช้บริการเงินกู้ในระบบและปัญหา ของผู้กู้ใน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อนำข้อมูลมาเป็นประ โยชน์ต่อผู้ให้บริการเงินกู้ในระบบในการปรับปรุงการ ให้บริการตามความต้องการของผู้กู้เงิน

1.4 นิยามศัพท์

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทาง ความคิด และความ รู้สึกที่ต้อง เลือกใช้เงินกู้ในระบบเพื่อตอบสนองความต้องการ โดยวิเคราะห์พฤติกรรมผู้กู้จากการ ใช้ 6W's และ 1H

เงินกู้ในระบบ หมายถึง การกู้ยืมเงินนอกเหนือการควบคุมของกฎหมาย โดยผู้กู้ ต้องเสียดอกเบี้ยอัตราที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด การให้กู้โดยมิได้มีกฎหมายรองรับ

ผู้กู้ หมายถึง กลุ่มผู้ที่ใช้บริการเงินกู้ในระบบในอำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่